

**Apel Konferencji Polonistyk Uniwersyteckich w sprawie włączenia
dydaktyków akademickich do prac nad reformą kształcenia w ramach
języka polskiego jako przedmiotu szkolnego**

Szanowna Pani
Barbara Nowacka
Minister Edukacji Narodowej

Dziekani i dyrektorzy wszystkich uniwersyteckich polonistyk zrzeszonych w Konferencji Polonistyk Uniwersyteckich stanowczo **domagają się włączenia dydaktyków akademickich, pracujących w uniwersyteckich katedrach, zakładach i pracowniach dydaktyki literatury i języka polskiego, do rządowego zespołu** przygotowującego nową podstawę programową kształcenia w ramach języka polskiego jako szkolnego przedmiotu. Dydaktycy uniwersyteccy są w stanie znacząco wesprzeć proces przygotowania osadzonej w realiach współczesnego świata strategii rozwoju edukacji humanistycznej, rozumianej jako podstawa wszelkich dalszych działań nakierowanych na dobro młodych ludzi.

Pragniemy podkreślić, że od wielu już lat głos tych ekspertów był – i niestety nadal jest – pomijany nie tylko w publicznych debatach na temat kierunku, w jakim powinna zmierzać szkolna edukacja humanistyczna, ale także w oficjalnych ciałach kolegialnych i zespołach powoływanych przez władze państwowe w celu wypracowania nowych podstaw programowych.

Nasz najgłębszy niepokój budzi widoczna w podejmowanych przez kolejne rządy działaniach doraźność, brak myślenia strategicznego, długofalowego, a także rezygnacja z refleksji nad teorią dydaktyczną. W debatach publicznych, ale także w przeprowadzanych przez Ministerstwo tzw. konsultacjach społecznych pojawiają się wciąż te same argumenty, kreuje się ten sam uproszczony obraz szkoły, nauczyciela i ucznia. Stanowisko w tej niezwykle ważnej dla polskiej racji stanu sprawie zajmują przede wszystkim politycy, publicyści, przedstawiciele Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i rodzice. Wygłaszane przez nich poglądy dotyczące tego, po co, czego i jak uczyć w ramach języka polskiego, wynikają z ich własnych przekonań i wyobrażeń, często nacechowanych emocjonalnie. W zbyt małym stopniu bierze się pod uwagę doświadczenie nauczycieli. Wyraźnie brakuje głosu ekspertów.

Do rangi fundamentalnego problemu w dyskusji na temat kształcenia w ramach języka polskiego jako szkolnego przedmiotu urosła np. lista lektur, jej obszerność i zawartość. To najlepiej pokazuje, jak bardzo skrzywiony obraz charakteru oraz celów edukacji decyduje dziś o przyszłości pokoleń młodych Polaków. Tymczasem rozważania na temat szkolnej edukacji humanistycznej wymagają myślenia strategicznego i sformułowania odpowiedzi na znacznie poważniejsze pytania niż te dotyczące doraźnych rozwiązań. Zupełnie w tym kontekście pomija się ponadto sprawę coraz bardziej skomplikowanej sytuacji kulturowej i etnicznej w polskiej szkole, a także rozwój nowych mediów oraz nowych sposobów komunikacji.

Dlatego uważamy, że eksperci w zakresie dydaktyki literatury i języka polskiego, pracujący na uniwersytetach, powinni być w trybie pilnym włączeni do prac nad szczegółowymi rozwiązaniami regulującymi proces kształcenia w szkole powszechnej oraz **w przygotowanie długofalowej strategii rozwoju humanistyki szkolnej, pogrążonej od wielu lat w bardzo poważnym i stale pogłębiającym się kryzysie.**

Uszanowanie naszego głosu przez Rządzących byłoby najlepszym dowodem, że Ministerstwu Edukacji Narodowej zależy na rzeczywistej – a nie tylko deklarowanej – solidarnej, ponadpartyjnej współpracy z tymi, dla których humanistyczny rozwój młodych ludzi to także sprawa fundamentalna, a więc z ekspertami od dydaktyki z ośrodków zrzeszonych w Konferencji Polonistyk Uniwersyteckich.

Sygnatariusze Apelu

prof. dr hab. Tomasz Mizerkiewicz, Przewodniczący Konferencji Polonistyk Uniwersyteckich, dziekan Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

prof. dr hab. Arkadiusz Baglajewski, dyrektor Instytutu Językoznawstwa i Literaturoznawstwa, Wydział Filologiczny, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

prof. dr hab. Marek Bernacki, Katedra Polonistyki, Uniwersytet Bielsko-Bialski

prof. UJ dr hab. Jarosław Fazan, dziekan Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

prof. UO dr hab. Adrian Gleń, kierownik Katedry Literatury Polskiej przy Instytucie Nauk o Literaturze, Uniwersytet Opolski

prof. UJD dr hab. Violetta Jaros, prodziekan ds. studencko-dydaktycznych, Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

prof. UKSW dr hab. Dorota Kielak, dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

prof. UAM dr hab. Krzysztof Koc, Pracownia Innowacji Dydaktycznych, Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

prof. UKEN dr hab. Piotr Kołodziej, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej, Katedra Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

prof. UŁ dr hab. Danuta Kowalska, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii, Uniwersytet Łódzki

prof. US dr hab. Piotr Krupiński, dyrektor Instytutu Literatury i Nowych Mediów, Uniwersytet Szczeciński

prof. UMK dr hab. Elżbieta Kruszyńska, koordynatorka kierunku filologia polska na Wydziale Humanistycznym, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

prof. UJK dr hab. Marzena Marczevska, dyrektor Instytutu Literaturoznawstwa i Językoznawstwa, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

prof. UJ dr hab. Mirosława Mycawka, prodziekan ds. promocji i rozwoju, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

prof. dr hab. Alina Naruszewicz-Duchlińska, kierownik Katedry Języka Polskiego i Logopedii w Instytucie Językoznawstwa, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

prof. UWM dr hab. Iwona Maciejewska, kierownik Katedry Literatury Polskiej w Instytucie Literaturoznawstwa, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

prof. dr hab. Dariusz Pawelec, dyrektor Instytutu Polonistyki, Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Śląski

prof. dr hab. Janusz Pasterski, dyrektor Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa, Kolegium Nauk Humanistycznych, Uniwersytet Rzeszowski

prof. dr hab. Adam Regiewicz, dyrektor Instytutu Literaturoznawstwa, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

prof. dr hab. Witold Sadowski, dyrektor Instytutu Literatury Polskiej, Uniwersytet Warszawski

prof. KUL dr hab. Dariusz Skórczewski, dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

prof. dr hab. Magdalena Steciąg, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej, Uniwersytet Zielonogórski

prof. UG dr hab. Dariusz Szczukowski, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej, Uniwersytet Gdański

prof. UŚ dr hab. Wojciech Śmieja, dyrektor kierunku filologia polska, Instytut Literaturoznawstwa, Uniwersytet Śląski

prof. UAM dr hab. Beata Udzik, kierownik Zakładu Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego, Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

prof. dr hab. Violetta Wejs-Milewska, prodziekan ds. strategii rozwoju, Wydział Filologiczny, Uniwersytet w Białymstoku

prof. dr hab. Elżbieta Winiecka, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu